

FOTOIMPRESSIE OPEN JOODSE HUIZEN | HUIZEN VAN VERZET 3 MEI 2023

We hebben deze dag elf vertellers op elf locaties, meer dan ooit. Vijf locaties zijn nieuw. Voor het eerst experimenteren we met twee sessies achter elkaar op een locatie. Het is een schot in de roos. Zeker op plekken waar niet heel veel ruimte is. Als extraatje is er een preview van de dansvoorstelling "Trien".

In de Grote Kerk (restaurant The Saint) en op Drieboomlaan 69 bijten Eddy Boom en Flory Neter-Polak om 10.30 uur de spits af. Op Drieboomlaan 69 zitten de bezoekers tot aan de voordeur. Dit is zeker een plek die in aanmerking komt voor uitbreiding van het experiment met meerdere sessies per locatie.

Veel belangstelling is er voor de lezing van Bart Lankester over zijn oudtante, Trien de Haan-Zwagerman, net als voor de preview van de dansvoorstelling "Trien" van De Dansonderneming. Een dag later zijn ze in het NOS-journaal te zien.

In de Merensstraat 79, ongeveer op de plek waar de Joodse kleuter Gerry Mok zich met succes verstopte, is de woonkamer tot de laatste plek bezet. Sommigen zitten op de grond. Hier moeten we helaas enkele mensen teleurstellen. Gelukkig is er anderhalf uur later een herhaling. Weduwe Rita Mok vertelt hoe haar man de oorlog overleefde dankzij zijn onderduikouders Jan en Dina Molenaar. Bij haar presentatie zijn ook drie kleinkinderen van Jan en Dina aanwezig.

Op de Tweeboomlaan 155 vertelt dochter Mary Wils (1933) in bijzijn van haar dochters over de belangrijke rol van haar vader in het verzet. Het is het huis waar Mary haar kinderjaren doorbracht en bevriend raakte met de Joodse onderduikster Bertje Coster.

Volle bak is het ook in de mediatheek van OSG West-Friesland en op Grote Oost 35. Op die laatste plek, in stripwinkel Het Gele Teken, hielpen Gre Visser en Jan Ruijter tientallen onderduikers. Hun verhaal over moed en mededogen wordt verteld door Ab van der Deure.

Intussen vertelt Anneke Poll, kleindochter van verzetsheld Koos Poll, over het leven en de tragische dood van haar opa die hier tijdens de oorlog directeur was. Zijn verzetsdaden moet Koos Poll na verraad met de dood bekopen. Tussen kamp Buchenwald en kamp Dachau raakt hij vermist en overlijdt hij kort voor de bevrijding. Anneke en haar partner hebben enkele jaren geleden de reis die Koos Poll maakte eveneens gemaakt. Met veel foto's en brieven uit de kampen reconstrueren zij voor de aanwezigen de laatste levensmaanden van Koos Poll.

Op Draafsingel 45, de ambtswoning van NSB-burgemeester Johannes Zondervan in de laatste oorlogsjaren, laten sommige bezoekers zich in stijl afzetten. Historicus Egbert Ottens verhaalt hier over zijn onderzoek naar de vier burgemeesters die Hoorn tijdens de bezetting had. Slechts een daarvan keerde na de oorlog terug en dat was burgemeester H.C. Leemhorst. Al was zijn herbenoeming zeker niet onomstreden.

Ondertussen vertelt Jarmila Dam op de Grote Oost 53 over de arrestatie van NSB- burgemeester Zondervan. Daar was haar grootvader, marechausee Doeke Dam, als hulpofficier van justitie bij aanwezig. De baas van Doeke Dam, de onverschrokken en tot nog toe vrijwel onbekende brigadecommandant Izaak Adriaanse, blijkt een van de grootste steunpilaren van het verzet. Onder de circa zestig aanwezigen zijn de twee dochters van Doeke Dam sr., kleinzoon Doeke Dam én de kleinzoon van Izaak Adriaanse, Jan Adriaanse.

In de drukbezette Pieterseliesteeg 7 vertelt oud-bewoonster Marian Vleerlaag over het drama in de werkplaats van opa Molenaar. Alle tien de Joodse onderduikers die hier tijdens een razzia werden opgepakt, zijn verraden. Slechts een van hen wist te ontsnappen en overleefde de oorlog. Tijdens de bijeenkomst valt weer een puzzelstukje van de onderduikgeschiedenis van deze tien op zijn plek. Een van de kleindochters van Jan en Dina Molenaar weet te vertellen dat haar moeder als "zusje" in het poëziealbum van Selma Cardozo schreef. Selma en haar broer Hans zijn in 1943 in Auschwitz overleden, nadat ze in de Pieterseliesteeg waren opgepakt.

In het voormalige hoofdkwartier van de Duitsers op Grote Oost 6 vertelt Ingrid van Laere (foto rechts) met veel invoelingsvermogen het verhaal van de dappere vriendinnen Dieuw van Vliet en Aaf Dell. In hun woning achter het hoofdkwartier van de Duitsers verborgen de twee onderduikers. Aaf belandt in kamp Ravensbrück.

Voor alle medewerkenden aan deze geslaagde dag zijn er Hoornse Broeders als dank. In totaal bezoeken bijna vierhonderd belangstellenden deze dag een van de twaalf bijeenkomsten.